

الله أكبر
الحمد لله

آموزش قرآن

سال اوّل (هفتم)

دوره‌ی اول متوسطه پیش‌حرفه‌ای

۱۳۹۶

وزارت آموزش و پرورش
سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف : شورای برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی دانش‌آموزان با نیازهای ویژه

نام کتاب : آموزش قرآن سال اول (هفتم) دوره‌ی اول متوسطه پیش‌حرفه‌ای - کد ۱۵۲/۸

مؤلفین : ملکه حلاج‌دهقانی، روزیتا گودرزی و فاطمه بور

مدیریت تولید : لیدا نیک روش

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ : اداره‌ی کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن : ۹-۸۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار : ۸۸۳۰۹۲۶۶، کدپستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب سایت : www.chap.sch.ir

هماهنگی امور هنری : محبت‌الله همتی

امور تولید : علی نجمی

امور فنی : زهرا محمد نظامی

آماده‌سازی : زینت بهشتی شیرازی

تصحیح : سپیده ملک ایزدی

مدیر هنری ، طراح گرافیک و طراح جلد : امیر نساجی

صفحه‌آرا : شهرزاد قنبری

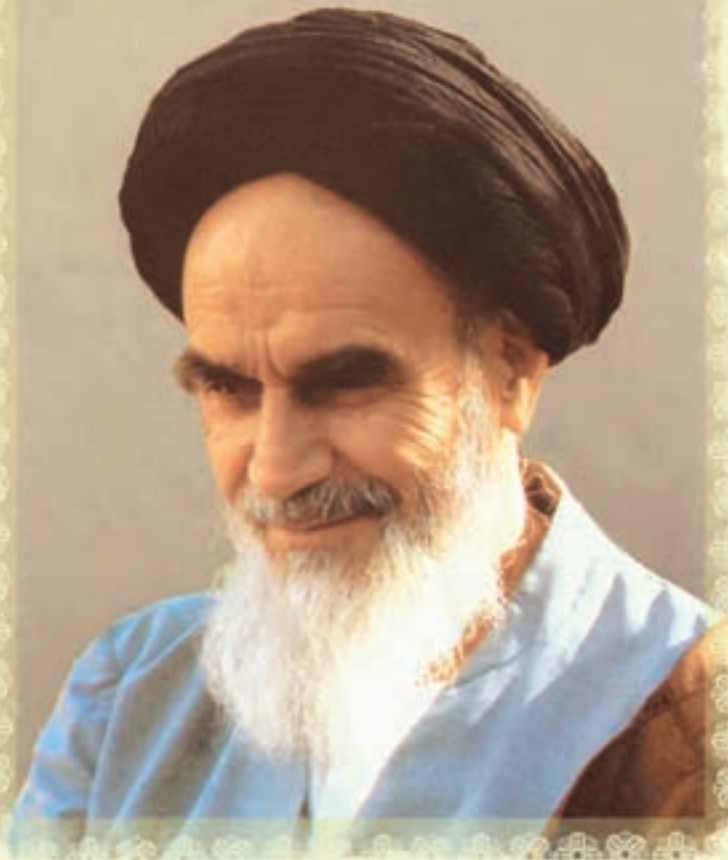
امور فنی رایانه‌ای : ناهید خیام باشی

ناشر : سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

چاپخانه : شرکت افست «سهامی عام»

نوبت چاپ و تاریخ انتشار : چهارم ۱۳۹۶

شابک : ۷-۱۵۵۰-۹۶۴

قرآن یک رحمتی است برای همه‌ی بشر

امام خمینی

فهرست مطالب

- ۱..... یادآوری صداهای کوتاه و بلند و علامت ساکن ۱
- ۴..... یادآوری علامت‌های تنوین و شکل‌های «ة» با تنوین ۲
- ۸..... یادآوری حروف ناخوانا (والی) ۳
- ۱۴..... سوره‌ی حمد ۴
- ۱۶..... تدریس اشکال مختلف همزه با صداهای کوتاه ۵
- ۲۲..... تدریس همزه با صداهای بلند ۶

مقدمه

طراحی و اصلاح مداوم سیستم آموزشی، پرورشی و توان بخشی با توجه به رویکردهای نوین آموزشی در جهت تأمین نیازهای دانش آموزان با نیازهای ویژه از اهداف و وظایف اصلی سازمان آموزش و پرورش استثنایی به شمار می رود.

تأکید بر رویکرد حرفه آموزی در نظام آموزشی نه تنها باعث توانمندتر شدن دانش آموزان با نیازهای ویژه در فرآیند تحصیل و یادگیری می گردد؛ بلکه از این طریق مدرسه به رسالت خویش که همان آماده کردن دانش آموزان برای زندگی مفید و پویا در جامعه است، دست می یابد به همین منظور «دوره راهنمایی تحصیلی پیش حرفه ای» که از یک سو زمینه های به فعلیت رساندن استعدادها و توانایی های دانش آموزان با نیازهای ویژه را فراهم می سازد و از سوی دیگر موجب ارتقاء کارآیی نظام آموزشی می شود، طراحی گردید.

خداوند را شاکر و سپاسگزاریم که با همت کارشناسان و معلمان متخصص، این توفیق حاصل گردید که نظام آموزشی با رویکرد آموزش‌های پیش‌حرفه‌ای که از انعطاف لازم برای انطباق با انواع توانایی‌ها و آمادگی‌ها برخوردار می‌باشد، را ایجاد و نسبت به برنامه‌ریزی درسی دوره راهنمایی تحصیلی پیش‌حرفه‌ای اقدام نماییم.

سازمان آموزش و پرورش استثنایی بر خود واجب می‌داند از زحمات تمامی عزیزانی که در این حرکت مهم نقش اساسی ایفا کردند به‌ویژه کارشناسان و معلمان مدارس استثنایی و همچنین سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی و مراکز وابسته صمیمانه تشکر و قدردانی نماید.

امید است معلمان، کارشناسان و صاحب‌نظران آموزش و پرورش استثنایی با نظرات ارزشمند خود در ارتقاء کیفی برنامه‌های درسی ارائه شده این سازمان را بیش از پیش یاری نمایند.

سازمان آموزش و پرورش استثنایی

باسمه تعالی

سخنی با مربیان معلم عزیز و گرامی

برای آموزش هر چه بهتر این کتاب توجه شما را به ویژگی‌های ساختار آن جلب می‌کنیم.

۱- گنجاندن دروسی که هدف آن یادآوری قواعد آموزش داده شده در سال‌های قبل است.

۲- آموزش قواعد دیگری از قرآن

۳- تمرین‌های متناسب با دروس

۴- آیات و سوره‌های کوتاه قرآن

نکاتی در مورد شیوه‌های تدریس

۱- فعال کردن فراگیران در امر یادگیری: چنانچه فراگیر خود در انتقال مفاهیم نقش مؤثری داشته باشد مطالب را بهتر درک کرده، کلاس و تدریس برای او جذاب‌تر خواهد بود.

۲- با توجه به این که تعاریف از مقولات انتزاعی است و درک آن مشکل است لذا در مرحله‌ی روخوانی و آموزش قواعد مثلاً به جای تعریف «همزه» فقط علامت آن آموزش داده شود تا فراگیر با دیدن علامت «همزه» چگونگی تلفظ آن را آموزش ببیند.

۳- مهم‌ترین روش آموزش روخوانی قرآن این است که مربی به فراگیران کمک کند تا اولاً به‌طور صحیح حروف، حرکات و علائم را تشخیص دهند و قادر به خواندن کلمه‌های قرآنی شوند و به علائم دقت کنند و اشتباه نکنند ثانیاً با دیدن هر بخش فراگیران آن بخش را بخوانند (جداخوانی). البته برای رسیدن به سطح روان‌خوانی زمان و تمرین کافی لازم است و چنان‌چه فراگیر عادت کند بخش‌های کلمه را صحیح و شمرده بخواند یقیناً پس از تمرین کافی چشم او نیز سرعت گرفته و به روان‌خوانی خواهد رسید.

۴- مربی باید از یکنواختی کلاس جلوگیری کند و با ایجاد تنوع باعث شود تا کلاس و آموزش برای فراگیر کسل‌کننده نباشد. البته تنوع می‌بایست در راستای اهداف آموزش قرآن باشد مثلاً بهره‌گیری از نوار قرآن برای آموزش سوره‌های کوتاه، مسابقات گروهی در کلاس، طرح پرسش‌های مناسب و

ارزشیابی

نحوه‌ی ارزشیابی دروس براساس تمرین‌های هر درس و روان‌خوانی کلمات قرآنی و سوره‌های کوتاه، به‌صورت مستمر و پایانی خواهد بود و ۵ نمره برای درس قرآن (به‌صورت شفاهی) در نظر گرفته شده است.

درس اوّل

مروری بر درس های سال گذشته

مادر سال های گذشته با صداهای ا اُ و اِ اَ

علامت (°) آشنا شدیم. اکنون آن ها را با هم

دوره می کنیم.

تمرین ۱

کلمه‌های زیر را با صداهای داده شده بخوانید.

قَالَتْ - لَهُمْ - أُرِيدُ

إِبْلِيسَ - أَدْخَلَ - سَمَوَاتِ

فَهَلْ - يَخْرُجُ - يَهْدِي

مِسْكِينٍ - سُبْحَانَ - أَشْهَدُ

تمرین ۲

کلمه‌های زیر را جدا جدا بخوانید.

کَاتِبِينَ

كَاتِبِينَ

أَرْسَلْنَا

أَرْسَلْنَا

كَارِهِونَ

كَارِهِونَ

أَتَيْنَا

أَتَيْنَا

يَمْشُونَ

يَمْشُونَ

كَسَبَتْ

كَسَبَتْ

درس دوم

مروری بر درس‌های سال گذشته

ما در سال‌های گذشته با علامت‌های () و

شکل‌های (- -) آشنا شدیم.

اکنون آن‌ها را باهم دوره می‌کنیم.

تمرین ۱

کلمه‌های زیر را بخوانید و به شکل نوشتن آن‌ها توجه کنید.

قاصِدًا ← قاصِدَنَ

حِسابِ ← حِسابِنَ

قادرٌ ← قادرُنَ

تمرین ۲

کلمه‌های زیر را بخوانید.

قَوْمًا - جَمِيلٍ - عَابِدٌ

نَاصِرًا - سَاحِرٍ - عَلِيمًا

أَمِينٍ - كَثِيرٌ

تمرین ۳

کلمه‌های زیر را بخوانید و به شکل نوشتن آنها توجه کنید.

نَخِرَتْنُ	←	نَخِرَةً
سَفَرَتْنُ	←	سَفْرَةً
سُورَتْنُ	←	سُورَةً
حَسَنَتْنُ	←	حَسَنَةً
قَرِيَتْنُ	←	قَرِيَةً
كَلِمَتْنُ	←	كَلِمَةً

تمرین ۴

کلمه‌های زیر را بخوانید.

حِجَارَةٌ - مَعِيشَةٌ - رَقَبَةٌ -
فَاكِهَةٌ - رَاضِيَةٌ

تمرین ۵

کلمه‌های زیر را جدا جدا بخوانید.

مَسْجِدًا

مَسْ جِ دَنْ

جِهَادٍ

جِ هَا دِنْ

رَسُولٌ

رَ سُو لَنْ

نِعْمَةٌ

نِغ مَ تَنْ

لُمَزَةٌ

لُ مَ زَ تِنْ

درس سوم

مروری بر درس‌های سال گذشته

ما در سال‌های گذشته با حروف «و - ا - ل - ی»
(حروف ناخوانا) آشنا شدیم. اکنون آن‌ها را با هم
دوره می‌کنیم.

تمرین ۱

کلمه‌های زیر را بخوانید و به شکل نوشتن آن‌ها توجه کنید.

می‌خوانیم

می‌نویسیم

أَغْنَا

أَغْنَى

أَنَّ

أَنَا

أَذْرَاكَ

أَذْرَيْكَ

أُوتُوا

أُوتُوا

أَمَّنُوا

أَمَّنُوا

تمرین ۲

حروف زیر را بخوانید.

سِیْ - وَالْ - بُوَا - نِیْ

تِیْ - فِیْ - فَاذْ - ضَا

یُو - وَا

تمرین ۳

حروف زیر را بخوانید.

وَالصَّ - وَالرُّ - بِاللِّ

وَالتِّیْ - وَالزَّ - بِالذِّ

تمرین ۴

کلمه‌های زیر را بخوانید و به شکل نوشتن آن‌ها توجه کنید.

می‌خوانیم

می‌نویسیم

وَنَاسٍ

وَالنَّاسِ

بِدِّينِ

بِالدِّينِ

وَصَّيْفِ

وَالصَّيْفِ

وَرُوحِ

وَالرُّوحِ

تمرین ۵

کلمه‌های زیر را بخوانید.

الرَّحْمَنِ - وَالْجِبَالِ -

فِي الصُّورِ - عَنِ الْهَوَىٰ -

بِالسَّاهِرَةِ - بِالْوَادِ

تمرین ۶

آیات زیر را بخوانید.

* فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ

* وَيُلِّ لِكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ

* حَتَّى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ

* وَالتَّيْنِ وَالزَّيْتُونِ

* أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ

درس چهارم

سوره‌ی حمد

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

* اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ

* الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

* مَا لِكِ یَوْمِ الدِّیْنِ

* اِیَّاكَ نَعْبُدُ وَ اِیَّاكَ نَسْتَعِیْنُ

* اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِیْمَ

* صِرَاطَ الَّذِیْنَ اَنْعَمْتَ عَلَیْهِمْ

* غَیْرِ الْمَغْضُوْبِ عَلَیْهِمْ وَ لَ الضَّالِّیْنَ

درس پنجم

همزه با صداهای کوتاه

ء أ ؤ و ئ

ء ؤ و

ء ؤ و

ء ؤ و

تمرین ۱

کلمه‌های زیر را بخوانید.

جَاءَ - يَشَاءُ - أَوْلَاءِ -

عِذَا - تَأَذَّنَ - إِنْسُ -

رَأَيْتَ - أَنْزَلَ -

تمرین ۲

کلمه‌های زیر را جدا جدا بخوانید.

جُزءٌ

جُزءٌ

أَنْقَضَ

أَنْقَضَ

قَرَأَ

قَرَأَ

جَاءَكَ

جَاءَكَ

تمرین ۳

کلمه‌های زیر را بخوانید.

قُرْبَىٰ - هُوْلَاءِ - حَدَائِقَ -

جَزَاؤُهُمْ - بَغَائِبِنَ -

يُبْدِي - شَانِكَا -

تمرین ۴

کلمه‌های زیر را مانند نمونه کامل کنید.

جاءَهُ

جَا _____

شَا _____

مَرَّ _____

جَا _____

درس هشتم

همزه با صداهای بلند

ا ا ا
ا ا ا

ا ا ا
ا ا ا

ا ا ا
ا ا ا

تمرین ۱

کلمه‌های زیر را بخوانید.

أَمْنُوا - مَسْئُولًا

رَأَيْسٌ - سَيِّئَاتٍ

بَأْوُوا - لَأَيَاتٍ

تمرین ۲

کلمه‌های زیر را جدا جدا بخوانید.

إِسْرَائِيلُ

إِسْرَاءُ

مَسْئُولٌ

مَسْئُولٌ

إِيلَافِهِمْ

إِيلَافِهِمْ

تِلْقَائِي

تِلْقَائِي

